

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 4 września 2024 r.

Poz. 7277

UCHWAŁA NR 17/956/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 28 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

zarządzenia Nr 63/2024 Wójta Gminy Gniezno z dnia 1 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 r., z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

W dniu 5 sierpnia 2024 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, za pomocą systemu e-Nadzór, zostało doręczone zarządzenie Nr 63/2024 Wójta Gminy Gniezno z dnia 1 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 r. W podstawie prawnej zarządzenia powołane zostały m.in. art. 258 ustawy o finansach publicznych oraz § 7 pkt 1, 2, 4 i 5 uchwały budżetowej na 2024 r.

Zarządzenie zostało opatrzone podpisem elektronicznym złożonym przez Sekretarza Gminy Gniezno.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Wójta Gminy Gniezno o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do zarządzenia Nr 63/2024 Wójta Gminy Gniezno z dnia 1 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 r., wyznaczając termin jego rozpatrzenia na dzień 28 sierpnia 2024 r.

Ponadto tut. Izba, na podstawie art. 88 ustawy o samorządzie gminnym, wezwała Wójta Gminy Gniezno do złożenia wyjaśnień, jaka była przyczyna oraz podstawa podpisania przedmiotowego zarządzenia przez Sekretarza Gminy Gniezno.

W piśmie z dnia 23 sierpnia 2024 r. (znak: KF.3222.14.2024) Wójt Gminy Gniezno wyjaśniła, że: "(...) przyczyną podpisania przedmiotowego Zarządzenia nr 63/2024 z dnia 01.08.2024 r. konieczność wprowadzenia zmian w budżecie niezbędnych do zabezpieczenia środków na sfinansowanie bieżących działań oraz by uniknąć przekroczenia kwoty wydatków w celu prawidłowego działania Gminy Gniezno w okresie nieobecności Wójta Gminy Gniezno spowodowanej przebywaniem na urlopie wypoczynkowym.

Sekretarz posiada upoważnienie na podstawie Zarządzenia nr 48/2020 Wójta Gminy Gniezno z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie upoważnienia Sekretarza Gminy do prowadzenia spraw w imieniu Wójta Gminy Gniezno".

Wraz z wyjaśnieniami Wójt Gminy Gniezno przedłożyła zarządzenie Nr 48/2020 Wójta Gminy Gniezno z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie upoważnienia Sekretarza Gminy do prowadzenia spraw w imieniu Wójta Gminy Gniezno.

Rozpatrując sprawę zarządzenia na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2024 r. Kolegium Izby po zapoznaniu się z jego treścią, treścią wyjaśnień złożonych przez Wójta Gminy Gniezno oraz treścią zarządzenia

Nr 48/2020 Wójta Gminy Gniezno z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie upoważnienia Sekretarza Gminy do prowadzenia spraw w imieniu Wójta Gminy Gniezno ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organem wykonawczym gminy jest wójt. Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa i do jego zadań należy w szczególności wykonywanie budżetu (art. 30 ust. 1 i 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym).

Zakres uprawnień do dokonywania zmian w budżecie przez organ wykonawczy ustalony został w art. 257 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zgodnie z którym w toku wykonywania budżetu zarząd może dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego polegających na zmianach planu:

1) dochodów i wydatków związanych ze zmianą kwot lub uzyskaniem dotacji przekazywanych z budżetu państwa, z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych;

2) dochodów jednostki samorządu terytorialnego, wynikających ze zmian kwot subwencji w wyniku podziału rezerw subwencji ogólnej;

3) wydatków jednostki samorządu terytorialnego w ramach działu w zakresie wydatków bieżących, z wyjątkiem zmian planu wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;

4) dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego związanych ze zwrotem dotacji otrzymanych z budżetu państwa lub innych jednostek samorządu terytorialnego.

Ustawowe uprawnienia organu wykonawczego mogą być dodatkowo rozszerzone przez organ stanowiący na podstawie art. 258 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o finansach publicznych. Organowi wykonawczemu przysługuje ponadto prawo – na podstawie art. 222 ust. 4 ustawy o finansach publicznych – do dysponowania rezerwami budżetu.

Zgodnie natomiast z art. 33 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym wójt może powierzyć prowadzenie określonych spraw gminy w swoim imieniu zastępcy wójta lub sekretarzowi gminy.

Z zarządzenia Nr 48/2020 Wójta Gminy Gniezno z dnia 20 lipca 2020 r. wynika, że Wójt Gminy Gniezno upoważniła Sekretarza Gminy Gniezno:

– w § 1 zarządzenia do:

1) stwierdzania prawomocności i ostateczności rozstrzygnięć (decyzji, postanowień) wydawanych przez Wójta Gminy lub z jego upoważnienia,

2) stwierdzania własnoręczności podpisów,

3) prowadzenia spraw związanych z bieżącym funkcjonowaniem Urzędu Gminy i warunków jego działania,

4) przyjmowanie obywateli w sprawach skarg i wniosków dotyczących pracy Urzędu i jednostek organizacyjnych gminy w czasie nieobecności Wójta,

5) sprawowania ogólnego nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem przez pracowników Urzędu czynności kancelaryjnych,

9) podpisywania:

– pism do kierowników jednostek podległych i jednostek pomocniczych gminy,

– podpisywania faktur i rachunków pod względem merytorycznym, gospodarności, legalności i celowości,

– kart urlopowych,

– delegacji służbowych;

– w § 2 zarządzenia do: podpisywania pism objętych zakresem działania Urzędu oraz podpisywania innej korespondencji oraz dokumentów, które wynikają z realizacji decyzji organów gminy;

– w § 3 zarządzenia do: składania jednoosobowo oświadczeń woli w imieniu Gminy w sprawach zawierania umów o świadczenie usług, realizację inwestycji, wynikających z zamówień publicznych;

— w § 4 zarządzenia do: *wykonywania wszelkich czynności z zakresu pracy wobec pracowników Urzędu Gminy.*

Kolegium Izby dokonało analizy treści ww. upoważnień i stwierdziło, że nie sposób z nich wywieść, iż Sekretarz Gminy Gniezno posiada umocowanie do dokonywania w imieniu Wójta Gminy Gniezno zmian w budżecie Gminy Gniezno.

Kolegium Izby wskazuje, że ewentualne umocowanie Sekretarza Gminy Gniezno do dokonywania w imieniu Wójta Gminy Gniezno zmian w planie dochodów i wydatków budżetu powinno być wyraźne, jednoznaczne i niepozostawiające wątpliwości.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby uznało, iż zarządzenie Nr 63/2024 Wójta Gminy Gniezno z dnia 1 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 r. zostało podpisane przez osobę do tego nieupoważnioną, a tym samym podjęte z naruszeniem art. 33 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, co powoduje konieczność stwierdzenia jego nieważności w całości.

Przy sposobności Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 26a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wójt, w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z brzmienia powołanego przepisu wynika nie tyle uprawnienie, co obowiązek utworzenia stanowiska zastępcy wójta.

Na powołanie zastępcy jako obowiązku wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jednoznacznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 listopada 2014 r., sygn. akt II PK 24/14, w którego uzasadnieniu czytamy: *Z brzmienia powołanego przepisu wynika, że utworzenie stanowiska zastępcy prezydenta miasta jest obligatoryjne. Prezydent miasta jest zobowiązany powołać przynajmniej jednego swojego zastępcę. Ich maksymalna liczba zależy od wielkości miasta, lecz powołanie kolejnych zastępców jest fakultatywne i pozostawione uznaniu organu wykonawczego miasta.*

Podkreślić również należy, że brak powołania zastępcy wójta, poza złamaniem ww. przepisu nakazującego dokonanie tej czynności, może mieć także doniosłe, negatywne skutki dla gminy, polegające na zastąpieniu organu pochodzącego z wyborów powszechnych przez osobę wyznaczoną przez Prezesa Rady Ministrów.

Przepis art. 28g ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym określa bowiem przypadki ustawowego przejęcia zadań i kompetencji wójta w przypadku przemijającej przeszkody w ich wykonywaniu, spowodowanej jedną z następujących okoliczności:

- 1) tymczasowym aresztowaniem,
- 2) odbywaniem kary pozbawienia wolności wymierzonej za przestępstwo nieumyślne,
- 3) odbywaniem kary aresztu,
- 4) niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni,
- 5) zawieszeniem w czynnościach służbowych.

W wymienionych przypadkach zadania i kompetencje wójta z mocy ustawy przejmuje zastępca, a w gminach, w których powołano więcej niż jednego zastępcę - pierwszy zastępca.

Co oczywiste, aby doszło do przekazania zadań w opisanych sytuacjach, niezbędne jest uprzednie powołanie zastępcy wójta. Natomiast w przypadku gdy w gminie nie powołano zastępcy wójta zadania i kompetencje wójta przejmuje osoba, o której mowa w art. 28h ustawy, tj. osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów (na wniosek wojewody przekazany niezwłocznie za pośrednictwem ministra właściwego do spraw administracji publicznej).

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.